

YK-järjestelmä

YK:N PÄÄELIMET

YLEISKOKOUS

Toimielimet

- Pääkomiteat
- Aseidenriisuntakomitea
- Ihmisoikeusneuvosto
- Kansainvälisen oikeuden toimikunta
- Yhteinen tarkastusyksikkö (JIU)
- Pysyvät toimikunnat ja ad hoc -elimet

Rahastot ja ohjelmat¹

- UNDP** YK:n kehitysohjelma
- **UNCDF** YK:n pääomakehitysrahasto
 - **UNV** YK:n vapaaehtoiset
- UNEP**⁸ YK:n ympäristöohjelma
- UNFPA** YK:n väestörahoitus
- UN-Habitat**⁸ YK:n asuinyhdyskuntaohjelma
- UNICEF** YK:n lastenrahasto
- WFP** Maailman ruokaohjelma (UN/FAO)

TURVALLISUUS-NEUVOSTO

Toimielimet

- Terrorisminvastainen komitea
- Entisen Jugoslavian alueen kansainvälinen sotarikostuomioistuimien (ICTY)
- Kansainvälinen jäljelle jäävä mekanismi rikostuomioistuimille
- Sotilaallinen henkilöstökomitea
- YK:n rauhanturvaoperaatiot ja poliittiset operaatiot
- Pakotekomiteat (ad hoc)
- Pysyvät toimikunnat ja ad hoc -elimet

TALOUS- JA SOSIAALINEUVOSTO

Toimikunnat

- Rikosten ennaltaehkäisy ja rikosoikeus
- Huumeet
- Väestö- ja kehityskysymykset
- Tiede ja teknologia
- Sosiaalinen kehitys
- Tilastoasiat
- Naisten asema
- YK:n metsäfoorumi

Alueelliset taloustoimikunnat⁸

- **ECA** Afrikan talouskomissio
- **ECE** Euroopan talouskomissio
- **ECLAC** Latinalaisen Amerikan ja Karibian talouskomissio
- **ESCAP** Aasian ja Tyynenmeren alueen talouskomissio
- **ESCWA** Länsi-Aasian talouskomissio

Muut elimet

- Kehityspoliittinen komitea
- Julkishallintoa käsittelevä asiantuntijakomitea
- Kansalaisjärjestökomitea
- Alkuperäiskansojen pysyvä foorumi
- **UNAIDS** YK:n AIDS-ohjelma
- **UNGEF** YK:n maantieteellisten nimien asiantuntijaryhmä

Tutkimus- ja koulutusinstituutit

- **UNICRI** YK:n alueidenvälinen rikollisuuden ja oikeuden tutkimuslaitos
- **UNRISD** YK:n sosiaalisen kehityksen tutkimusinstituutti

SIHTEERISTÖ

Osastot ja toimistot⁹

- EOSG** Pääsihteerin toimisto
- DESA** Talous- ja sosiaali-asiain osasto
- DFS** Kenttäoperaatioista vastaava osasto
- DGACM** Yleiskokous- ja konferenssi-järjestelyosasto
- DM** Hallinto-osasto
- DPA** Poliittisten asiain osasto
- DPI** Tiedotusosasto
- DPKO** Rauhanturvatoiminnan osasto
- DSS** Turvallisuusosasto
- OCHA** Humanitaaristen asiain koordinoituminen
- ODA** Aseidenriisunta-asioiden toimisto
- OHCHR** Ihmisoikeusvaltuutetun toimisto
- OIOS** Sisäinen tarkastusyksikkö
- OLA** Oikeudellisten asiain toimisto
- OSAA** Afrikan alueen erityisneuvonantajan toimisto
- PBSO** YK:n rauhanturvaoperaation tukitoimisto
- SRSG/CAAC** Pääsihteerin erityisedustaja koskien lapsia aseellisissa konflikteissa
- SRSG/SVC** Pääsihteerin erityisedustaja koskien seksuaalista väkivaltaa konflikteissa
- SRSG/VAC** Pääsihteerin erityisedustaja koskien lapsien kohdistuvaa väkivaltaa
- UNISDR** YK:n katastrofiriskin vähentämisen tukitoimisto
- UNODC**¹ YK:n huumeiden ja rikollisuuden torjunnasta vastaava toimisto
- UNOG** YK:n Geneven toimisto

- **UN-OHRLS** YK:n vähiten kehittyneisiin maihin sekä sisämaassa tai saarilla sijaitseviin kehitysmaihin keskittyvä korkean edustajan toimisto
- **UNON** YK:n Nairobien toimisto
- **UNOP**² Kumppanuus- ja kehityksen tukikeskus
- **UNOV** YK:n Wienin toimisto

KANSAINVÄLINEN TUOMIOISTUIN

HUOLTOHALLINTO-NEUVOSTO⁶

Tutkimus- ja koulutusinstituutit

- **UNIDIR** YK:n aseidenriisuntatutkimusinstituutti
- **UNITAR** YK:n koulutus- ja tutkimuslaitos
- **UNSSC** YK:n henkilökunnan koulutuskeskus
- **UNU** YK:n yliopisto

Muita YK-organisaatioita

- **ITC** Kansainvälinen kauppakeskus (UNCTAD/WTO)
- **UNCTAD**^{1,8} YK:n kauppaa- ja kehityskonferenssi
- **UNHCR**¹ YK:n pakolaisjärjestö
- **UNOPS**¹ YK:n hankepalveluiden toimisto
- **UNRWA**¹ YK:n Lähi-idässä olevien palestiinalaispakolaisten avustus- ja työelin
- **UN-Women**¹ YK:n tasa-arvojärjestö

Yhteistyöorganisaatiot

- **CTBTO Preparatory Commission** Täydellisen ydinkoelantosopimuksen valvontajärjestöä valmisteleva toimikunta
- **IAEA**^{1,3} Kansainvälinen atomienergiajärjestö
- **ICC** Kansainvälinen rikostuomioistuimien
- **IOM**¹ Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö
- **ISA** Kansainvälinen merenpohjajärjestö
- **ITLOS** Kansainvälinen merioikeustuomioistuimien
- **OPCW**³ Kemiallisten aseiden kieltojärjestö
- **WTO**^{1,4} Maailman kauppajärjestö

YK:n rauhanraken nuskmissio

HLPF HLPF YK:n korkean tason kestävän kehityksen poliittinen foorumi

Erityisjärjestöt^{1,5}

- **FAO** YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö
- **ICAO** Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö
- **IFAD** Kansainvälinen maatalouden kehittämissä rahasto
- **ILO** Kansainvälinen työjärjestö
- **IMF** Kansainvälinen valuuttarahasto
- **IMO** Kansainvälinen merenkulkujärjestö
- **ITU** Kansainvälinen televiestintäliitto
- **UNESCO** YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö
- **UNIDO** YK:n teollisen kehityksen järjestö
- **UNWTO** Maailman matkailujärjestö
- **UPU** Maailman postiliitto
- **WHO** Maailman terveysjärjestö
- **WIPO** Maailman henkisen omaisuuden järjestö
- **WMO** Maailman ilmatieteen järjestö
- **MAAILMANPANKKIRYHMÄ**⁷
 - **IBRD** Kansainvälinen jälleerakennus- ja kehityspankki
 - **IDA** Kansainvälinen kehitysjärjestö
 - **IFC** Kansainvälinen rahoitusyhtiö

Huomautuksia:

- 1 YK:n johtokunnan (CEB) jäseninä.
- 2 UNOP:in kautta koordinoitua myös yhteyttä YK:n säätiöön.
- 3 IAEA ja OPCW raportit ovat turvallisuusneuvostolle ja yleiskokoukselle.
- 4 WTO:lla ei ole raportointivelvollisuutta yleiskokoukselle, mutta se osallistuu tapauskohtaisesti yleiskokouksen ja talous- ja sosiaali- neuvoston työhön mm. talous- ja kehityskysymyksissä.
- 5 Erityisjärjestöt ovat itsenäisiä järjestöjä, joiden työtä koordinoitua talous- ja sosiaali- neuvoston kautta (hallitustenvälisellä tasolla) ja YK:n johtokunnan (sihteeristöjen välisellä tasolla) kautta.
- 6 Huoltohallintoneuvoston toiminta lopetettiin 1. marraskuuta 1993. Kuukautta aiemmin YK:n viimeinen huoltohallintoalue, Palau, oli itsenäistynyt.
- 7 Sijoituksia koskevien riitaisuusien kansainvälinen ratkaisukeskus (ICSID) ja monenkeskinen investointitukilaitos (MIGA) eivät ole YK:n peruskirjan artikloiden 57 ja 63 mukaisia erityisjärjestöjä, mutta ne ovat osa Maailmanpankkiryhmää.
- 8 Näiden elinten sihteeristöt ovat osa YK:n sihteeristöä.
- 9 Sihteeristöön kuuluvat myös seuraavat toimistot: eettisten kysymysten toimisto, YK:n oikeusasiamies ja sovittelupalvelut, oikeushallinto sekä YK:n toimisto rauhan ja kehityksen edistämiseksi urheilun välityksellä.

Tämä kaavio kuvaa YK-järjestelmää ja on tehty tiedotustarkoituksiin. Kaavio ei ole virallinen YK:n asiakirja, eikä se kata täydellisesti kaikkia YK-järjestelmän osia.